

na apud populum Roma, memoria. ^a credebaturque si rerum potitus foret, libertatem redditurus. vnde ^b in Germanicum fauor, & spes eadem. ^c Nam iuueni ciuale ingenium, mira comitas, & diuersa à Tyberii sermone, vultu, adrogantibus & obscuris. Accedebant muliebres offensiones, nouercalibus Liuiæ in Agrippinam stimulis; atque ipsa Agrippina paulo commotior, nisi quod castitate, & mariti amore, quamvis indomitum animum in bonum vertebat. Sed Germanicus ^d quanto summe spei propior, tanto impensis pro Tyberio niti: Sequanos proximos, & Belgarum ciuitates in verba eius adigit. Dehinc auditio legionum tumultu, ^e raptim profectus, obuias extra castra habuit, deiectis in terram oculis, velut pœnitentia. Postquam vallum init, dissoni questus audiiri cœpere. & quidam prehensa manu eius per speciem exosculandi inserunt digitos, ut vacua dentibus ora contingeret, alii curuata senio membra ostendebat. Adsistente concionem, quia permista videbatur, ^f descendere in manipulos iubet: sic melius audituros responsum: vexilla prefferi, ut id saltem discerneret cohortes. tardè obtemperaueret. Tunc

O B S E R V A T I O N E S.

^a Non maiori est odio cinibus is, qui libertatem ipsis eripit, quam charus & gratus is, qui eam Reip. reddit.

^b Favor patris plerunque filios etiam complectitur. Siquidem spes est, non modo opum, potentiae, ac dignitatis, verum etiam paternæ virtutis hereditatem ad filios esse perueniunturam.

^c Difficile memoratu est, quam grata sit in vulgo comitas principis, eiusque ciuale ingenium; & contra, quanto omnibus sit odio sermo, & vultus ipsius arrogans, & obscurus. Hinc itaque observandum est, cum qui principi hominibus parum grato proximus est, speratq; se principem locum obtinendre posse, ita se debere componere, ut que propter vitia ille merito cuius odio est, his summo studio declinatis, impieat peccatum suum ius virtutibus, que illius viitus planè aduersantur. nempe, si ille est avarus, hic si liberalis; si propter crudelitatem male audit, hic clementiam exercet. id quod simulac videtur populus, qui solet esse acris animaduisor, & scrutator morum principis, quo magis illum odit, hoc magis hunc fouebit, colet, amabit; deque eius in columitate, salute, ac dignitate sollicitus erit.

^d In mulieribus amor mariti parit castitatem; hec autem cetera vitia obtegit; efficitque, ut quamvis ille habeat animum indomitum, cum tamen in bonum vertant.

^e Hoc est natura viri preflantissimi, ut quo proprior summa spei est, tanto impensis pro eo pernes quem sunt gubernacula reip. nitatur.

^f Adigere populos, & ciuitates in sua verba, dubio adhuc rerum statu, omnino debet princeps. hoc autem nihil est aliud, quam quod hodie dicitur, facere homagium.

^g Similatque ad imperatorem perlatum est, tumultum esse in castris, militemque seditione seuire, si inde abest, nequaquam cunctari, sed eo raptim profici debet, ut sua presentia militem ad sanitatem reuocare, rebusque perturbatis, & afflictis consolere posit.

^h Vix fieri potest, ut non eum, qui se grauiter peccasse, paenamque commeritum esse intelligit, et si indice, aut principe ipso Valentio est, prudenter scelerum: idque adeo, ut non audeat eos, quibuscum ipsis est, porrecta fronte alloqui; sed deiectis in terram oculis contumace pœnitentiam declaret.

ⁱ Ad maiestatem, & dignitatem imperatoris, atque adeo ad militarem disciplinam maximè pertinet, exercitum non confusum, ac permixtum, sed suis ordinibus, cohortibus, manipulis, vexillis distinctum alloqui.